

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3Tos/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011162
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Réves
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122011162.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Révesa a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., v konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 15.07.2022 sp. zn. 5PP/117/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.10.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C. t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 1T/149/2020 zo dňa 21.12.2020 a rozsudkom Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/93/2018 zo dňa 20.11.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta o neosvedčení v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia sp. zn. 2T/93/2018 zo dňa 19.1.2022.

Okresný súd svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že u odsúdeného neboli splnené všetky podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona. U odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov) odňatia slobody a zároveň prvá materiálna podmienka, splnenie ktorej súd vyvodzuje zo skôr pozitívneho hodnotenia odsúdeného, no nebola splnená druhá materiálna podmienka a tou je skutočnosť, že od odsúdeného nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v súvislosti so skúmaním splnenia tejto podmienky uviedol, že vzhľadom na resocializačnú prognózu a obsah registra trestov, kde má odsúdený evidovaných doposiaľ 11 záznamov je vysoká miera pravdepodobnosti ďalšej recidívy. Z lustrácie z registra trestov vyplýva, že odsúdenému boli ukladané prevažne podmiennečné tresty odňatia slobody, avšak vo väčšine prípadov došlo k ich zahladeniu alebo osvedčeniu sa v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu. Okrem toho boli odsúdenému ukladané aj tresty povinnej práce. Odsúdený bol mimo územia Slovenskej republiky, konkrétne v Českej republike, odsúdený Okresným súdom Louny, za trestný čin krádeže na trest odňatia slobody s podmiennečným

odkladom so skúšobnou dobou. Na tomto mieste je však nutné konštatovať, že hoci odsúdený viedol v skúšobných dobách podmieneného odkladu riadny život a osvedčil sa, zmyslom podmieneného odkladu z výkonu trestu odňatia slobody nie je vedenie riadneho života len počas skúšobnej doby, ale najmä v budúcnosti. Odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 2T/93/2018 uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov opakovane s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky. Napriek hrozbe nepodmieneného trestu odňatia slobody, odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život a dopustil sa trestnej činnosti, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 21.12.2020 sp. zn. 1T/149/2020 uložený nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Nakoľko odsúdený v skúšobnej dobe podmieneného odkladu nevedol riadny život, Okresný súd Galanta uznesením sp. zn. 2T/93/2018 zo dňa 19.01.2022 odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Na základe vyššie uvedených skutočností okresný súd usúdil, že hoci bolo odsúdenému niekoľkokrát umožnené viesť v skúšobnej dobe podmieneného odkladu riadny život, odsúdený napriek hrozbe nepodmieneného trestu odňatia slobody takýto život nevedol a dopustil sa konania v rozpore so zákonom. Preto mal okresný súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmieneným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť odsúdený A. B., v ktorej písomnom zdôvodnení uviedol, že rozhodnutie okresného súdu považuje za neopodstatnené a nesúhlasí s ním. Ako prílohu zaslal písomný sľub, že nebude páchať trestnú činnosť, bude viesť riadny život a je pripravený zodpovedne pristúpiť k všetkým povinnostiam.

Krajský súd ako nadriadený súd okresnému súdu podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a tak zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona Pri rozhodovaní o podmienenčnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Trestného zákona ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienenčne prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Z vyššie citovaných ustanovení § 66 a 67 Trestného zákona vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie a skutočnosť, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Na základe vykonaného dokazovania dospel okresný súd k správneému záveru, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody - vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu (resp. postupne uložených trestov), ako i podmienka riadneho správania sa vo výkone trestu, o čom svedčí skôr pozitívne hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, no nebola splnená jedna z materiálnych podmienok, a to predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život.

Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život v zmysle § 66 ods. 1 TZ je potrebné i v prípade uvedenom v bode I. skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. (R 5/2017).

Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie. Posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie, v ktorom žil, celý doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu s jediným cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že v prípade prepustenia na slobodu povedie riadny život, t.j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

Je dôležité poukázať na to, že odsúdený bol už v minulosti viackrát súdne trestaný (11 krát) a to na prevažne podmiennečné, alternatívne (trest povinnej práce) ako aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Sťažnostný súd poukazuje na skutočnosť, že odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 20.11.2019 sp. zn. 2T/93/2018 uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov znova s podmiennečným odkladom so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky. Napriek hrozbe nepodmiennečného trestu odňatia slobody, odsúdený nevedol v skúšobnej dobe riadny život a dopustil sa trestnej činnosti, za ktorú mu bol rozsudkom Okresného súdu Galanta zo dňa 21.12.2020 sp. zn. 1T/149/2020 uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Nakoľko odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odkladu nevedol riadny život, Okresný súd Galanta uznesením zo dňa 2T/93/2018 zo dňa 19.1.2022 odsúdeného neosvedčil v skúšobnej dobe a nariadil mu výkon trestu odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov. Vzhľadom už aj na tieto skutočnosti, má sťažnostný súd za to, že náprava páchatelia a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody (tak, ako na to správne poukázal i súd prvého stupňa) by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

V danom prípade bolo prihladené s poukazom na § 66 ods. 2 Trestného zákona tiež na povahu spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu registra trestov aj na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti (odsúdený má objektívne vykázaných 11 odsúdení), kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že bude viesť na slobode riadny život, nakoľko sa jedná o osobu, ktorá opakovane pácha (doposiaľ páchala) trestnú činnosť. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré majú v danom smere význam je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, čo však u menovaného odsúdeného, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, nie je možné jednoznačne konštatovať.

Odsúdený A. B. dostal zo strany spoločnosti, resp. súdu opakovane možnosť preukázať (a to opakovaným podmiennečným odsúdením) že „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a k páchaniu trestnej činnosti sa odsúdený vrátil i po podmiennečnom odsúdení, čo nasvedčuje len tomu, že podmiennečné odsúdenie u neho nemalo z hľadiska resocializácie a teda i celkového polepšenia žiadny význam.

Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, ktoré však sú vzhľadom na mnohosť záznamov o jeho odsúdeniach a vzhľadom na opätovné páchanie trestnej činnosti odsúdeným jasne preukázané.

Z histórie správania sa odsúdeného možno vyvodiť, že jeho sklony k porušovaniu zákona a k páchaniu trestnej činnosti prevažujú nad ním prezentovanou ochotou žiť riadny a slušný život. Preto krajský súd

konštatuje, že pravidlá normálneho spolužitia je odsúdený podľa všetkého schopný rešpektovať zrejme len pod dozorom a vo vynútených podmienkach výkonu trestu.

Z týchto dôvodov potom aj krajský súd mal za to, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky pre jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 Trestného zákona, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.